

## สารบัญ

|                |                                                                                                                           |            |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>บทที่ 1</b> | <b>บทนำ</b>                                                                                                               | <b>1-1</b> |
|                | 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา                                                                                     | 1-1        |
|                | 1.2 วัตถุประสงค์                                                                                                          | 1-2        |
|                | 1.3 ขอบเขตการศึกษา                                                                                                        | 1-2        |
|                | 1.4 ขั้นตอนการศึกษา                                                                                                       | 1-3        |
|                | 1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ                                                                                                   | 1-6        |
|                | 1.6 ลำดับการนำเสนอรายงาน                                                                                                  | 1-6        |
| <b>บทที่ 2</b> | <b>ระบบการเงินการคลัง และหลักประกันทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต</b>                                                      | <b>2-1</b> |
|                | 2.1 บทสำรวจแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสังคม                                                                  | 2-1        |
|                | 2.2 บทสำรวจนโยบายสวัสดิการสังคมในต่างประเทศ                                                                               | 2-10       |
|                | 2.3 สวัสดิการสังคมในสังคมไทย                                                                                              | 2-23       |
|                | 2.4 นโยบายสวัสดิการสังคมไทย: เปรียบเทียบ 5 รัฐบาล                                                                         | 2-32       |
|                | 2.5 บทสำรวจเกี่ยวกับนโยบายทางการคลังด้านสวัสดิการสังคมเพื่อช่วยเหลือ<br>คนยากจนและด้อยโอกาสในสังคม                        | 2-34       |
|                | 2.6 การจัดสวัสดิการสังคมในประเทศไทย และการจัดสรรงบประมาณเพื่อ<br>สวัสดิการสังคมในปัจจุบัน                                 | 2-45       |
|                | 2.7 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสร้างหลักประกันทางสังคมให้กับ<br>ประชาชน                                                     | 2-67       |
| <b>บทที่ 3</b> | <b>การประเมินความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และแผนปฏิบัติ<br/>การของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องด้านคุณภาพชีวิต</b>  | <b>3-1</b> |
|                | 3.1 กรอบคิดที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10<br>ด้านคุณภาพชีวิต                                      | 3-1        |
|                | 3.2 แนวการกำหนดตัวชี้วัดเรื่องคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่เย็นเป็นสุขที่<br>ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 | 3-1        |
|                | 3.3 การแปลงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ไปสู่<br>แผนปฏิบัติการของหน่วยงานราชการ                            | 3-2        |
|                | 3.4 ข้อค้นพบในเรื่องการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ                                                                             | 3-5        |
|                | 3.5 การประเมินเนื้อหาของแผน/นโยบาย                                                                                        | 3-10       |

|                   |                                                                                                                     |              |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
|                   | 3.6 การประเมินบริบทของแผน                                                                                           | 3-11         |
|                   | 3.7 ข้อเสนอแนะต่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง                                                               | 3-13         |
|                   | 3.8 ตัวอย่างของการจัดทำแผนงบประมาณแบบมีส่วนร่วมในต่างประเทศ                                                         | 3-14         |
|                   | 3.9 ข้อเสนอแนะ                                                                                                      | 3-20         |
| <b>บทที่ 4</b>    | <b>การวิเคราะห์ภาคีความร่วมมือในการพัฒนา</b>                                                                        | <b>4-1</b>   |
|                   | 4.1 บทนำ                                                                                                            | 4-1          |
|                   | 4.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา : ภาคีความร่วมมือ (Partnership)                                                            | 4-2          |
|                   | 4.3 ระเบียบวิธีการวิจัย (Method)                                                                                    | 4-6          |
|                   | 4.3 ผลการศึกษา                                                                                                      | 4-7          |
|                   | 1.ภาคีความร่วมมือบนฐานของพื้นที่                                                                                    | 4-7          |
|                   | 2.ภาคีความร่วมมือในเชิงประเด็น                                                                                      | 4-26         |
|                   | 4.4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ                                                                                             | 4-62         |
| <b>บทที่ 5</b>    | <b>บทสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศูนย์ชีวิตและเสริมสร้างความ<br/>ความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย</b> | <b>5-1</b>   |
|                   | 5.1 บทนำ                                                                                                            | 5-1          |
|                   | 5.2 การทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้อง                                                                                     | 5-1          |
|                   | 5.3 ข้อค้นพบจากการพัฒนาศูนย์ชีวิตความอยู่เย็นเป็นสุขในชุมชน                                                         | 5-11         |
|                   | 5.4 ข้อเสนอแนะ                                                                                                      | 5-24         |
| <b>บทที่ 6</b>    | <b>บทสรุปและข้อเสนอแนะ</b>                                                                                          | <b>6-1</b>   |
|                   | 6.1 บทนำ                                                                                                            | 6-1          |
|                   | 6.2 ข้อค้นพบที่สำคัญ                                                                                                | 6-2          |
|                   | 6.3 ข้อเสนอแนะ                                                                                                      |              |
| <b>บรรณานุกรม</b> |                                                                                                                     |              |
| <b>ภาคผนวก 1</b>  | พื้นที่ภาคเหนือ                                                                                                     | ภาคผนวก 1-1  |
|                   | พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ                                                                                        | ภาคผนวก 1-32 |
|                   | พื้นที่ภาคใต้                                                                                                       | ภาคผนวก 1-38 |
|                   | พื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล                                                                                     | ภาคผนวก 1-69 |
| <b>ภาคผนวก 2</b>  | รายชื่อผู้ร่วมสัมมนา/ให้ข้อมูล                                                                                      | ภาคผนวก 2-1  |

## สารบัญตาราง

|            |                                                                                                                                              |      |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ตาราง 2-1  | แนวคิดสวัสดิการสังคม                                                                                                                         | 2-7  |
| ตาราง 2-2  | สัดส่วนภาษีแต่ละประเภทต่อรายรับภาษีรวมทั้งหมดของแต่ละประเทศ ปี พ.ศ.2546                                                                      | 2-15 |
| ตาราง 2-2  | สัดส่วนภาษีแต่ละประเภทต่อ GDP ของแต่ละประเทศในปี พ.ศ. 2546                                                                                   | 2-16 |
| ตาราง 2-4  | แหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในกองทุนหลักประกันทางสังคมที่สำคัญของประเทศต่างๆ                                                                         | 2-17 |
| ตาราง 2-5  | ประเภทการให้บริการตามกลุ่มเป้าหมายและรูปแบบการคุ้มครอง                                                                                       | 2-18 |
| ตาราง 2-6  | โครงสร้างรายจ่ายในการประกันสังคม ณ ระดับราคาปัจจุบัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2548                                                                | 2-20 |
| ตาราง 2-7  | โครงสร้างแหล่งเงินทุนและรายจ่ายสำหรับการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548                                                          | 2-21 |
| ตาราง 2-8  | นโยบายสวัสดิการสังคมในรัฐบาลแต่ละชุด                                                                                                         | 2-33 |
| ตาราง 2-9  | การจัดสรรงบประมาณด้านสวัสดิการสังคมระดับกระทรวง                                                                                              | 2-49 |
| ตาราง 2-10 | โครงการภาครัฐที่สำคัญในการคุ้มครองทางสังคมให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในประเทศไทย                                                               | 2-51 |
| ตาราง 2-11 | แผนการใช้จ่ายงบประมาณกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมไทยเพื่อชีวิตมั่นคง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 | 2-59 |
| ตาราง 2-12 | การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายด้านสวัสดิการสังคมส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551                                                              | 2-62 |
| ตาราง 2-13 | แผนรายจ่ายด้านสวัสดิการสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) 75 จังหวัด                  | 2-63 |
| ตาราง 2.14 | สัดส่วนงบประมาณเพื่อสวัสดิการสังคมใน อบต. ตัวอย่าง ประจำปีงบประมาณ 2549                                                                      | 2-66 |
| ตาราง 5-1  | พื้นที่ศึกษา                                                                                                                                 | 5-10 |

## สารบัญแผนภาพ

|               |                                                                                                                 |      |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| แผนภาพที่ 2-1 | โครงสร้างการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการสวัสดิการสังคม<br>ของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2547                        | 2-19 |
| แผนภาพที่ 2-2 | โครงสร้างหน่วยงานและการจัดสรรงบประมาณที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัด<br>สวัสดิการสังคมของประเทศไทย                  | 2-48 |
| แผนภาพที่ 2-3 | ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงานหลักของแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี<br>สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2550-2554 | 2-57 |
| แผนภาพที่ 2-4 | ความสัมพันธ์ของกระบวนการรับผิดชอบ                                                                               | 2-70 |